

POTENCJAŁ I PERFEKCJONIZM STUDENTÓW MEDYCYNY

Adnotacja. W artykule przedstawiony jest rozwój poglądów na perfekcjonizm jako wielowymiarowy konstrukt psychologiczny. Analizowane są poziomy uzewnętrzniania się umiejętności adaptacyjnych studentów medycznych o różnym poziomie perfekcjonizmu. Uwagę zwraca się na ujemne powiązania korelacyjne wysokiego poziomu perfekcjonizmu oraz skali „odporności nerwowo-psychologicznej”. Autor wprowadza własną definicję „adaptacji zawodowo-psychologicznej”.

Słowa kluczowe: perfekcjonizm, potencjał adaptacyjny, adaptacja zawodowo-psychologiczna, przyszłe pielęgniarki.

** A. Lazko
zastępca dyrektora
do spraw edukacji
humanitarnej i
wychowania
Wyższej Szkoły
Medycyny Podstawowej
w Łucku
(Łuck, Ukraina)*

ADAPTIVE CAPACITY AND TALENTS OF MEDICAL STUDENTS

The summary. The article deals with the development of view points on perfectionism as the multi measurable psychological constituent. Besides, the manifestation levels of medical students' adaptive abilities with different levels of perfectionism are analysed. The negative correlative relations between perfectionism of high level and the scale «nervous-psychical stability» is paid attention to in the article. The author of the article proposes his own definition of the term «professional psychological adaptability».

Keywords: perfectionism, adaptable potential, professional psychology cal adaptability, future nurses.

АДАПТАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ І ПЕРФЕКЦІОНІЗМ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ

Анотація. У статті описується розвиток поглядів на перфекціонізм як на багатовимірний психологічний конструкт. Аналізуються рівні прояву адаптивних здібностей у студентів медичного коледжу з різним рівнем перфекціонізму. Зосереджується увага на негативному кореляційному зв'язку високого рівня перфекціонізму і шкали «нервово-психічна стійкість». Пропонується авторське визначення поняття «професійно-психологічна адаптованість».

Ключові слова: перфекціонізм, адаптаційний потенціал, професійно-психологічна адаптованість, майбутні медичні сестри.

Постановка наукової проблеми та її значення. Вивчення перфекціонізму майбутніх медичних сестер у контексті психолого-професійної адаптації набуває особливої актуальності у зв'язку з необхідністю удосконалення системи підготовки фахівців сестринської справи з метою їх інтеграції в європейську медичну спільноту, реформування медичної галузі України в цілому. Перфекціонізм і адаптивність – складні психологічні феномени, які впливають на процес професіоналізації, професійний розвиток і професійне вдосконалення особистості. Зважаючи на високі суспільно-професійні вимоги щодо якості виконання медичними працівниками своїх професійних обов'язків, які обумовлені предметом діяльності – життям та здоров'ям людини, вважаємо за необхідне зазначити, що конструктивний перфекціонізм є професійно важливою характеристикою медика, яка має значний вплив на ефективність та надійність професійної діяльності. Разом з тим деструктивний (невротичний) перфекціонізм може бути причиною дезадаптації, яка проявляється у захисних тактиках уникнення невдач, симптомах депресії, тривоги,

інтенсивному щоденному стресі, схильності до фіксації на помилках, каральному самоставленні, емоційному вигоранні тощо.

Аналіз наукових досліджень. Проблема перфекціонізму в останні десятиліття стала об'єктом наукових пошуків багатьох зарубіжних дослідників (Burns D., Hamachek D., Hewitt P., Hollander M., Flett G., Frost R., Lahart C., Marten P., Rosenblate R. та ін.). Питання диференціації перфекціонізму, його структурні моделі розкриваються в роботах українських психологів (І. Гуляс, Л. Данилевич, З.Карпенко, О. Лоза, Г. Чепурна та ін.) та російських учених (Н. Гаранян, І. Грачова, А. Золотарьова, П. Циганкова, А. Холмогорова, М. Ларскіх та ін.). Розробці поняття психологічної адаптації присвячені праці Ф.Березіна, А. Маклакова, Г. Нікіфорова, А. Реана, Л. Філіпса та ін. В останні роки в Україні проведено низку досліджень з проблем адаптаційного процесу студентської молоді (Н. Герасімова, С. Ворожбит, О. Резнікова, С.Дерев'янка, Л.Литвинова та ін.). Однак, незважаючи на значний науковий інтерес до зазначеного феномену, у даний час мало дослідженою є проблема визначення оптимального рівня (структури) перфекціонізму для ефективної професійно-психологічної адаптації майбутніх медичних сестер.

Мета статті – описати структуру і особливості адаптаційних характеристик студентів-майбутніх медичних сестер із різним рівнем перфекціонізму; проаналізувати та охарактеризувати кореляційні зв'язки між перфекціонізмом і адаптивними можливостями особистості.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування результатів дослідження. Перфекціонізм у загальному розумінні (від лат. Perfectus – абсолютна досконалість) – прагнення до досконалості [4]. У психології перфекціонізм на ранніх етапах досліджень розглядали як одномірне психологічне явище з єдиним параметром у вигляді «щоденної практики пред'явлення до себе вимог більш високої якості виконання діяльності, ніж того вимагають обставини» (Hollander M., 1965) [1]. У 1978 році Hamachek D., базуючись на теорії мотивації досягнення, на поведінковому та когнітивному рівні вперше виділяє дві форми перфекціонізму: здорову та невротичну [9]. У 90-ті роках розпочалася розробка інструментів для дослідження власне перфекціонізму. Зокрема, Hewitt P., Flett G. створили шкалу перфекціонізму MPS-H, яка діагностує «я-адресований перфекціонізм», «перфекціонізм, адресований до інших» та «соціально приписуваний перфекціонізм» [10]. Концепція Frost R. базується на шести компонентах перфекціонізму: «особистісні стандарти» (схильність висувати надвисокі стандарти у поєднанні з надмірною важливістю відповідати цим стандартам, що породжує коливання самооцінки й хронічну невдоволеність діяльністю); «заклопотаність помилками» (негативна реакція на помилки, схильність вбачати в помилці невдачу); «сумніви у власних діях» (перманентні сумніви щодо якості виконання діяльності); «батьківські очікування» (сприйняття батьків такими, які мають дуже високі очікування); «батьківська критика» (сприйняття батьків такими, що надмірно критикують); «організованість» (відображення важливості порядку й організованості) [2,5].

Отже, можна констатувати, що у результаті емпіричного більш глибокого вивчення дослідники розкривають перфекціонізм як багатовимірний особистісний конструкт, одні параметри якого відображають конструктивне прагнення особистості до досконалості (адаптивна форма), а інші пов'язані з низкою патологічних проявів (дезадаптивне функціонування).

Аналізуючи наслідки перфекціонізму для психічного здоров'я особистості, варто зауважити, що саме дисфункціональних (невротичний) перфекціонізм асоціюється з психопатологією. У дослідженнях вчених (Н. Гаранян, А. Холмогорова, Т. Юдеєва та ін.) він розглядається як фактор патогенезу психічних розладів [1, 7, 8]. У низці досліджень підтверджені позитивні сторони перфекціонізму. Зокрема, Л. Данилевич в дисертаційному дослідженні перфекціонізму як особистісного фактору академічної обдарованості студентів доводить, що функціональний перфекціонізм безпосередньо пов'язаний з проявом академічної обдарованості [3]. Н. Гаранян виявлено численні зв'язки перфекціонізму у

формі «позитивного прагнення до досконалості» з адаптивними якостями: конструктивним прагненням до досягнень, позитивним афектом, позитивною самооцінкою, само ефективністю, само актуалізацією, позитивними інтер-персональними якостями і т.п. [1]. Поряд з цим науковець акцентує увагу на тому, що популяційні та клінічні дослідження виявили його тісний зв'язок з переживанням провини, нарцисизмом, симптомами депресії і тривоги [1]. На відміну від деструктивних форм перфекціонізму, для адаптивного перфекціонізму притаманна реалістичність цілей, здатність отримувати задоволення в процесі діяльності та в результаті діяльності, мотивація само-актуалізації і досягнення, здорове ціле утворення, адекватна самооцінка, сприйняття помилок як можливості отримати додатковий досвід, а невдач - як невід'ємної частини життя і т.п.

На нашу думку, професійний конструктивний перфекціонізм – потреба встановлювати реалістично високі стандарти у професійній діяльності, прагнення доводити її результати до найвищих еталонів – є складним психологічним конструктом, втілення якого базується на інтелектуально-емоційних та мотиваційно-вольових особистісних ресурсах. Він поєднує в собі професійні компетенції, позитивне гнучке мислення, прийняття реальності та високий рівень професійних домагань, характеризується домінуванням мотиваційної тенденції прагнення до успіху, здатністю до професійного розвитку та самовдосконалення. Професійно-психологічна адаптованість до умов вищої школи розглядається нами як результат «вбудовування» студента у освітньо-професійне середовище навчального закладу. На етапі оволодіння професією майбутніми медичними працівниками ми розуміємо її як психологічний стан, який обумовлюється особистісним адаптаційним потенціалом та умовами середовища, характеризується суб'єктивним почуттям задоволеності процесом розвитку себе як професіонала, своєю майбутньою професійною роллю, професійним інтересом, здатністю оптимально визначати рівні своєї активності та ефективно функціонувати у навчальному середовищі. А. Маклаков вважає, що чим значиміші адаптаційні здібності, тим більша ймовірність функціонування організму і ефективною діяльності при збільшенні інтенсивності дії психогенних факторів зовнішнього середовища. Дослідник вводить поняття «особистісного адаптаційного потенціалу», у який включає: нервово-психічну стійкість, самооцінку особистості (що є ядром саморегуляції та визначає ступінь адекватності сприйняття умов діяльності та власних можливостей), наявність соціальної підтримки, рівень конфліктності особистості, досвід соціальної взаємодії. Всі перераховані характеристики дослідник визначає значимими при оцінці та прогнозі успішної адаптації до важких та екстремальних умов, а також швидкості встановлення душевної рівноваги. Отже, чим вище рівень розвитку вказаних характеристик, тим більша ймовірність успішної адаптації людини, і тим значиміший діапазон факторів зовнішнього середовища, до яких вона може пристосуватися [6].

З метою осмислення перфекціонізму як фактора професійної адаптації майбутніх медичних сестер, виявлення особливостей адаптаційних характеристик студентів-медиків з різним рівнем перфекціонізму нами було проведено дослідження на вибірці студентів IV курсу спеціальності «Сестринська справа» медичних коледжів Волинської області (n = 192; серед них 4 особи чоловічої статі і 188 осіб жіночої статі у віці від 19 до 20 років). Для отримання емпіричного матеріалу даного етапу дослідження ми використовували такі методики: багатовимірну шкалу перфекціонізму в адаптації І.Грачової (Multidimensional Perfectionism Scales (Hewitt P., Flett, G.)), багаторівневий особистісний опитувальник «Адаптивність – 02» (МЛО-АМ) А. Маклакова, С. Чермяніна.

Діагностика за показником «загальний рівень перфекціонізму» показала, що серед опитаних низький рівень перфекціонізму продемонструвало 15,7% вибірки, середній – 62%, високий – 22,3%. Було проведено порівняльне дослідження середньо-групових значень показників «нервово-психічна стійкість», «комунікативні здібності», «моральна нормативність», «адаптивні здібності» у студентів з різним рівнем перфекціонізму (табл. 1).

Таблиця.1

Середнє значення шкал опитувальника МЛО-АМ у студентів з різним рівнем перфекціонізму

№ п/п	Назва шкали	Низький рівень перфекціонізму (сирий бал, стен)	Середній рівень перфекціонізму (сирий бал, стен)	Високий рівень перфекціонізму (сирий бал, стен)
1.	Адаптивні здібності	61,33 1	58,57 2	66,67 1
	<i>Стандарт. відх.</i>	<i>21,56519</i>	<i>18,32826</i>	<i>20,56548</i>
2.	Нервово-психічна стійкість	38,63 2	29,64 4	41,79 2
	<i>Стандарт. відх.</i>	<i>16,48298</i>	<i>13,84820</i>	<i>16,13420</i>
3.	Комунікативні особливості	12,53 5	13,26 4	14,18 4
	<i>Стандарт. відх.</i>	<i>3,84827</i>	<i>4,59494</i>	<i>5,34191</i>
4.	Моральна нормативність	10,16 4	9,03 5	10,69 4
	<i>Стандарт. відх.</i>	<i>3,15227</i>	<i>3,36196</i>	<i>2,93205</i>

Аналіз середньо-групових показників свідчить, що в цілому для всіх досліджуваних характерний низький рівень розвитку особистісного адаптаційного потенціалу (за винятком окремих студентів-носіїв високого та середнього рівня). При порівнянні трьох груп студентів з різним рівнем перфекціонізму виявлено, що за шкалою «нервово-психічна стійкість» у студентів з середнім рівнем нервово-психічна стійкість досягає середнього рівня. У групах з високим і низьким рівнем перфекціонізму діагностовано середньо-групові низькі показники поведінкової регуляції, що свідчить про певну схильність до нервово-психічних зривів, проблеми з адекватністю відсутність самооцінки та реальним сприйняттям дійсності. Середні діагностичні показники за шкалами «комунікативні особливості» і «моральна нормативність» в усіх трьох групах середнього рівня.

Результати аналізу шкал МЛО-АМ в групах з різним рівнем перфекціонізму представлені на рисунках 1-3.

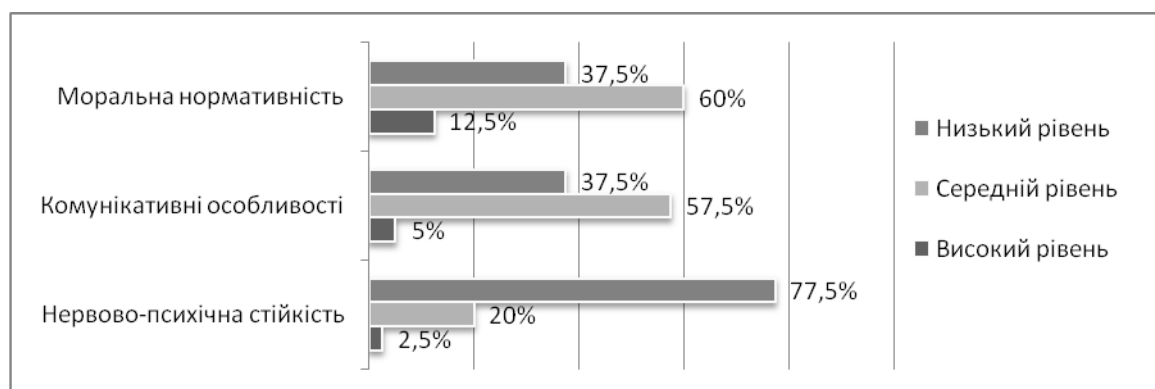

Рис. 1. Рівні прояву адаптивних здібностей у студентів із високим рівнем перфекціонізму (%).

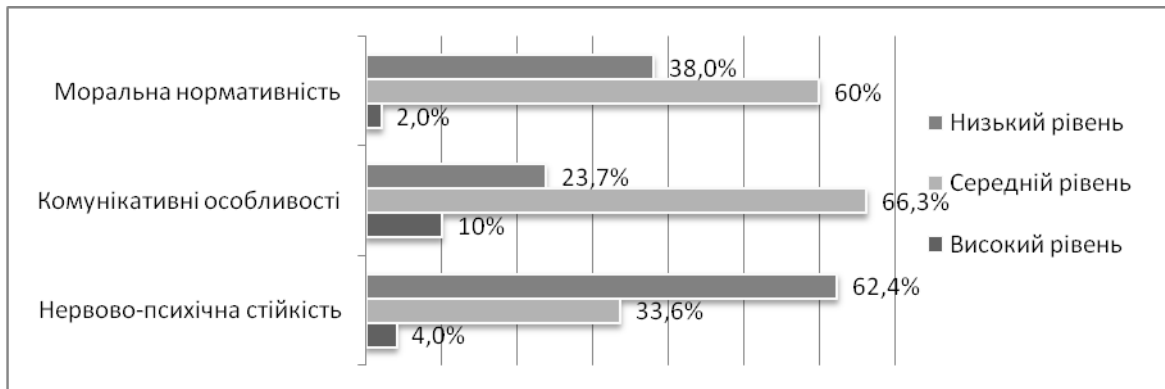

Рис. 2. Рівні прояву адаптивних здібностей у студентів із середнім рівнем перфекціонізму (%).

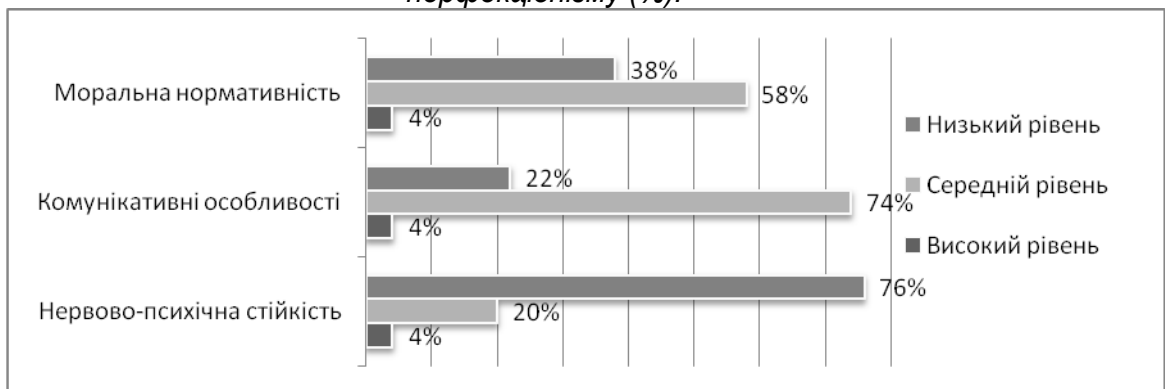

Рис. 3. Рівні прояву адаптивних здібностей у студентів із низьким рівнем перфекціонізму(%).

При кількісному аналізі результатів дослідження виявлено, що кількість осіб із середнім і високим рівнем нервово-психічної стійкості зростає в групі з середнім рівнем перфекціонізму (37,6%). Число студентів, які продемонстрували високий і середній рівень нервово-психічної стійкості в групі з високим рівнем перфекціонізму становить 22,5%, в групі з низьким рівнем перфекціонізму – 24%. Отже, в групі з середнім рівнем перфекціонізму більша кількість студентів демонструє високий і середній рівень нервово-психічної стійкості та поведінкової регуляції. Не виявлено суттєвих відмінностей у трьох групах за шкалою «моральна нормативність». Спостерігається позитивна тенденція до зміни показників за шкалою «комунікативні особливості» у зв'язку зі зниженням рівня перфекціонізму. Зокрема, високий і середній рівень комунікативних характеристик у групі з високим рівнем перфекціонізму продемонстрували 62,5% випробуваних, в групі з середнім рівнем перфекціонізму – 76,3% опитаних, у групі з низьким рівнем перфекціонізму – 78% респондентів. Високий показник рівня розвитку комунікативних здібностей свідчить про те, що особистість легко встановлює контакти з колегами, оточуючими, не конфліктна. Ці здібності є професійно важливими в умовах адекватної етичної та деонтологічних взаємодії в системі «медична сестра-пацієнт».

У результаті кореляційного аналізу (коефіцієнт кореляції Пірсона), виявлено помірний негативний зв'язок між високим рівнем перфекціонізму і шкалою «нервово-психічна стійкість» ($r = - 0,322$; $p \leq 0,05$). Вказані результати свідчать про те, що надмірно високий рівень встановлюваних стандартів і вимог понижує рівень поведінкової регуляції. Це може бути ознакою труднощів, які виникають в процесі адаптації та регуляції перфекціоністів високого рівня при взаємодії з середовищем. Система регуляції – це складне ієрархічне утворення, вона відображає співвідношення потреб, мотивів, емоційного фону настрою, самосвідомості, «Я-концепції» та ін. (А. Маклаков). У контексті розгляду адаптивної та дезадаптивної форм перфекціонізму порушення адаптації та поведінкової регуляції базується на надмірно високих нереалістичних стандартах діяльності (у мотиваційній сфері), орієнтації себе на полюс найуспішніших, негативному селектуванні інформації, поляризації мислення, стурбованості помилками (укогнітивної сфері), афективних проявах (емоційний фон настрою, симптоми депресії, тривоги, страх не вдачі та т.п.).

Висновки. Конструктивний перфекціонізм може розглядатися як складова професійно-психологічного адаптаційного потенціалу майбутніх медиків. Аналіз структури адаптивних здібностей у студентів з різним рівнем перфекціонізму свідчить, що в групі досліджуваних із середнім рівнем перфекціонізму кількість студентів із високим рівнем нервово-психічної стійкості збільшується; а в групах з високим і низьким рівнем перфекціонізму кількість студентів за цим показником менша і суттєво не відрізняється. Виявлений в результаті кореляційного аналізу достовірно значущий негативний зв'язок між високим рівнем перфекціонізму і шкалою «нервово-психічна стійкість» свідчить про його дезадаптивні прояви.

Перспективи подальших досліджень полягають у вивченні впливу рівня та типу перфекціонізму на успішність навчально-практичної діяльності студентів медичного коледжу.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Гаранян Н.Г. Перфекционизм и враждебность как личностные факторы психических расстройств: дис. на соискание учен.степени доктора психол. наук : спец. 19.00.04 / Н.Г. Гаранян. – Москва, 2011. – 429 с.
2. Гуляс І.А. Психологія перфекціонізму : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І. А. Гуляс. – Чернівці : Прут, 2010. – 272 с.
3. Данилевич Л.А. Перфекціонізм як особистісний чинник академічної обдарованості студентів : автореферат дис. на здобуття наук. ступеня канд. психол. наук : спец. 19.00.01 / Л. А. Данилевич. – К , 2010. – 20 с.
4. Ильин Е.П. Работа и личность. Трудоголизм, перфекционизм, лень / Е.П. Ильин. – СПб.: Питер. – 2011. – 244с.
5. Лоза О.О. Моделі перфекціонізму та методики його діагностики / О.О. Лоза // Вісник Дніпропетровського університету економіки та права імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія». – 2011. – № 1. – С. 122-125.
6. Маклаков А.Г. Формирование адаптационного потенциала личности и его развитие в процессе обучения в вузе [Электронный ресурс]/ Маклаков А.Г., Сидорова А.А. //Вестник Ленинградского государственного университета им. А.С. Пушкина. – 2011. – Т. 5. № 4. – С. 41-51.
7. Холмогорова А.Б. Нарциссизм, перфекционизм и депрессия / А.Б. Холмогорова, Н.Г. Гаранян // Консультативная психология и психотерапия. – 2004. – № 1. – С. 18-35.
8. Юдеева Т.Ю. Перфекционизм как личностный фактор депрессивных и тревожных расстройств : автореф. дис. на соискание учен.степени канд. психол. наук: спец. 19.00.04 «Медицинская психология» / Т.Ю. Юдеева. – Москва, 2011. – 25 с.

9. Hamachek D. Psychodynamics of normal and neurotic perfectionism // Psychology.– 1978. – V. 15. – P. 27-33.

10. Hewitt P. Perfectionism, coping and clinical depression / G. Flett, N. Endler // Journ. of Clinical Psychology and Psychotherapy. – 1995. – V. 2. – N 1. – P. 47-58.

ADAPTIVE CAPACITY AND TALENTS OF MEDICAL STUDENTS

A. LASYKO

Statement of the research problem and its significance. The study of perfectionism future nurses in the context of psychological and professional adaptation is of particular relevance in connection with the necessity of improving the system of training of nursing professionals with a view to their integration in the European medical community, the reform of the medical industry in General. Perfectionism and adaptability is a complex psychological phenomena that affect the process of professionalization, professional development and professional improvement of the individual. Despite high public and professional requirements for the quality of performance of health professionals of their professional duties, which are caused by line of business life and health, we believe it is necessary to note that positive perfectionism is professionally important characteristic of a medic, which has a significant impact on the efficiency and reliability of professional activity. However, the destructive (neurotic) perfectionism may be the cause of maladjustment, which manifests itself in defensive tactics failure avoidance, symptoms of depression, anxiety, intense stress, the tendency to commit mistakes, punitive samostatn, emotional vigoren the like.

Analysis of scientific studies. The problem of perfectionism in recent decades has become the object of scientific research of many foreign researchers (Burns D., Hamachek D., Hewitt, P., M. Hollander, G. Flett, R. Frost, C. Lahart, P. Marten, Rosenblate R., etc.). The differentiation of perfectionism, structural models are revealed in the works of Ukrainian psychologists (I. Gulyas, L. Danilevich, Z. Karpenko, A. Loza, G. Chepurna, etc.) and Russian scientists (N. Garanyan, I. Gracheva, A. Zolotarev, P. Tsygankova, A. Kholmogorova, M. Larskich, etc.). The development of the concept of psychological adaptation is dedicated to the works of F. Berezina, A. Maklakova, G. Nikiforova, A. Reina, L. Phillipsa, and others In recent years in Ukraine, a number of studies on the adaptation process of the student youth (N. Gerasimova, S. Vorozhbit, O. Reznikova, S. Derevyanko, L. Litvinova, etc.). However, despite considerable scientific interest to the specified phenomenon is currently poorly studied is the problem of determining the optimal level (structure) makeovers for effective vocational-psychological adaptation of future nurses.

The article aims to describe the structure and features of the adaptation characteristics of students-future nurses with different levels of perfectionism; analysis and characterization of the correlation between perfectionism and adaptive capabilities of the individual.

The main material and justification of the research results. Perfectionism in a General sense (from lat. Perfectus – absolute perfection) – the pursuit of excellence [4]. In the psychology of perfectionism in the early stages of research was considered as one-dimensional psychological phenomenon with a single argument in the form of "everyday practices of submission to his demands higher quality of performance than required by the circumstances" (M. Hollander, 1965) [1]. In 1978 Hamachek D., based on the theory of achievement motivation, the behavioral and cognitive level for the first time distinguishes two forms of perfectionism: healthy and neurotic [9]. In the 90-ies started the development of tools for the study of the actual makeovers. In particular, Hewitt P., G. Flett created perfectionism scale MPS-H that diagnose "I addressed perfectionism, perfectionism, addressed to others" and "socially ascribed perfectionism" [10]. The concept of R. Frost is based on six components of perfectionism: "personal standards" (the tendency to push the super-high standards coupled with excessive

importance to meet these standards, giving rise to oscillations of self-esteem and chronic dissatisfaction activity); "concern over mistakes" (negative reactions to mistakes, a tendency to see in the misfire failure); "doubts about actions" (permanent doubts about the quality of the execution of the activities); "parent expectations" (the perception of parents such that they have very high expectations); "parental criticism" (the perception of such parents who overly criticize); "organization" (displaying the importance of order and organization) [2,5].

So, it can be stated that as a result of deeper empirical study, the researchers reveal perfectionism as a multidimensional personality construct, some parameters of which reflect a constructive desire of the individual to perfection (adaptive shape) while others are associated with several pathological manifestations (disadaptive functioning).

Analyzing the implications of perfectionism for the mental health of a person, it is worth noting that it is dysfunctional (neurotic) perfectionism is associated with psychopathology. In research scientists (N. Garanyan, Kholmogorova A., T. Udev, etc.) it is considered as a factor in the pathogenesis of mental disorders [1, 7, 8]. Several studies confirmed the positive side of perfectionism. In Particular, L. Danilevich in the dissertation of perfectionism as a personality factor academic giftedness of students proves that functional perfectionism is directly linked to the manifestation of academic giftedness [3]. N. Garanyan revealed numerous connections makeovers in the form of a "positive commitment to excellence" adaptive qualities: a constructive desire for achievement, positive affect, positive self-esteem, performance, self-actualization, positive inter-personal qualities, etc [1]. Along with this, the scientist focuses on the fact that population-based and clinical studies have revealed its close relationship with the feeling of guilt, narcissism, symptoms of depression and anxiety [1]. Unlike destructive forms of perfectionism, adaptive perfectionism inherent realism of goals, the ability to have fun during the activities and in activities, motivation of self-actualization and achievement, healthy entity formation, adequate self-esteem, perception errors as opportunities to gain more experience, and failures - as an integral part of life, etc.

In our opinion, constructive professional perfectionism – the need to realistically set high standards in their professional activities, the desire to bring its results to the highest standards – is a complex psychological construct, an embodiment of which is based on intellectual and emotional and motivational-volitional personal resources. It combines professional competence, positive, flexible thinking, acceptance of reality and a high level of professional claims, characterized by a predominance of motivational tendencies of desire to succeed, ability to professional development and self-improvement. Professional psychological adaptation to the conditions of the higher school is considered by us as a result of the "embedding" of the student in educational and professional environment of the institution. At the stage of professional training of future health professionals, we understand it as a psychological state that is due to personal adaptive capacity and environmental conditions, characterized by a subjective sense of satisfaction with the process of developing myself as a professional, their future professional role, professional interest, the ability to optimally determine the levels of their activity and to function effectively in an academic environment. A. Maklakov believes that the more significant adaptive capacity, the greater the likelihood of body functioning and effective activity by increasing the intensity of the impact of psychogenic factors in the external environment. The researcher introduces the concept of "personal adaptive capacity", which includes: mental stability, self-identity (what is the core of self-regulation and determines the adequacy of the perception of business conditions and their own capabilities), the presence of social support, the level of conflict personality, the experience of social interaction. All of these characteristics, the researcher identifies significant in the assessment and prediction of successful adaptation in difficult and extreme conditions, as well as the speed of establishing emotional balance. Therefore, the higher the level of development of these characteristics, the greater the likelihood of successful adaptation of the person and the more significant range of environmental factors to which it can adapt [6].

With the aim of understanding the perfectionism as a factor of professional adaptation of future nurses, to identify specific adaptive characteristics of medical students with different levels of perfectionism, we carried out a study on a sample of fourth-year students of the specialty "Nursing" medical colleges of Volyn region (n = 192; among them, 4 males and 188 females aged 19 to 20 years). To obtain the empirical material of this research stage, we used these methods: multidimensional perfectionism scale in adaptation I. Gracheva (Multidimensional Perfectionism Scalec (HewittP., Flett, G.), multilevel personal questionnaire "Adaptability – 02" (MLE-S) A. Maklakov, S. Germanna.

Diagnosis in terms of "the overall level of perfectionism" showed that among respondents with low level of perfectionism showed a 15.7% of the sample average is 62%, high of 22.3%. Did a comparative study of medium-group indicator values "mental stability", "communication skills", "moral standard", "adaptive capacity" of students with different levels of perfectionism (table 1).

Table.1

The mean value of the scales of the questionnaire MLE-AM students with different levels of perfectionism

№ p/p	The name of the scale	The low level of perfectionism (a raw score of walls)	The Average level of perfectionism (a raw score of walls)	High level of perfectionism (a raw score of walls)
1.	Adaptive capacity	61,33 1	58,57 2	66,67 1
	<i>Standard deviation</i>	<i>21,56519</i>	<i>18,32826</i>	<i>20,56548</i>
2.	Neuro-psychological stability	38,63 2	29,64 4	41,79 2
	<i>Standard deviation</i>	<i>16,48298</i>	<i>13,84820</i>	<i>16,13420</i>
3.	Communication features	12,53 5	13,26 4	14,18 4
	<i>Standard deviation</i>	<i>3,84827</i>	<i>4,59494</i>	<i>5,34191</i>
4.	Moral normativity	10,16 4	9,03 5	10,69 4
	<i>Standard deviation</i>	<i>3,15227</i>	<i>3,36196</i>	<i>2,93205</i>

Analysis of the medium group of indicators shows that, in General, for all investigated is characterized by a low level of development of personal adaptive capacity (except for certain students-media high and medium level). When comparing the three groups of students with different levels of perfectionism revealed that on a scale of "mental stability" of the students with average level of mental stability reaches a medium level. In groups with high and low levels of perfectionism diagnosed the medium-low group indicators of behavioral regulation, which indicates a certain tendency to neuropsychiatric breakdowns, problems with the adequacy of the lack of self-esteem and real perception of reality. The average diagnostic indices "communication features" and "moral standard" in all three groups the average level.

The results of the analysis scales MLE-AM in groups with different levels of perfectionism are presented in figures 1-3.

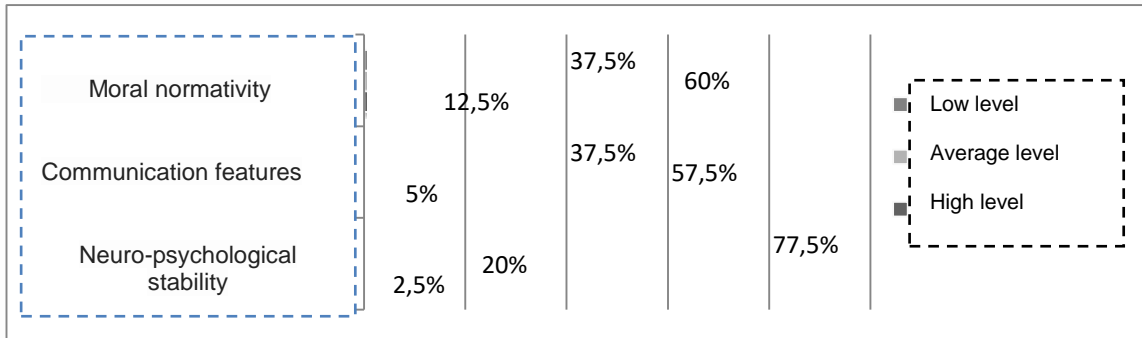

Figure 1. The levels of manifestation of adaptive abilities in students with high levels of perfectionism (%).

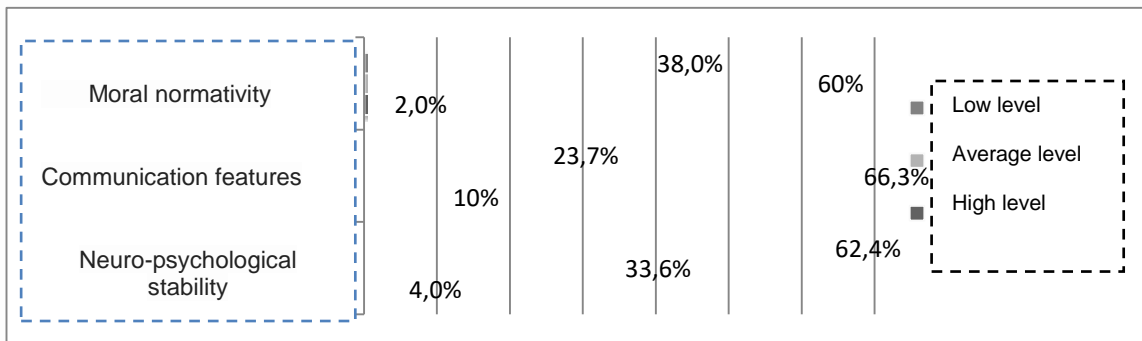

Figure 2. The levels of manifestation of the adaptive abilities of the students with average level of perfectionism (%).

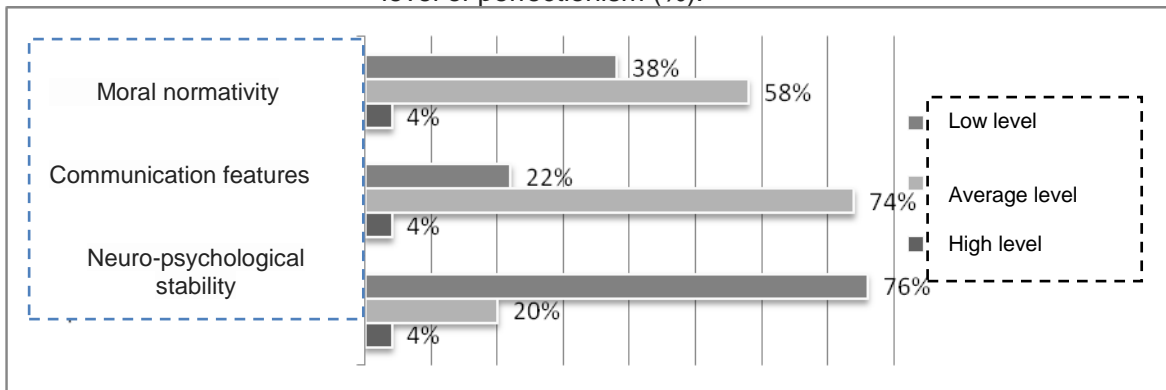

Figure . 3. The levels of manifestation of the adaptive abilities of the students with low level of perfectionism(%).

By quantitative analysis of the results of the study revealed that the number of persons with average and high level of psychological resistance is increased in the group with an average level of perfectionism (37,6%). The number of students who demonstrated high and average level of neuropsychic sustainability in the group with high level of perfectionism is 22.5%, in the group with a low level of perfectionism – 24%. So, in the group with an average level of perfectionism more students and demonstrates a high average level of neuropsychic sustainability and behavioural regulation. No significant difference was detected in the three groups on a scale of "moral standard". There is a positive trend change indicators on the scale of "communication features" in connection with the decrease in the level of perfectionism. In particular, high and average level of communicative characteristics in the group with high levels of perfectionism showed 62.5% of subjects in the group with an average level of perfectionism – 76.3% of

respondents in the group with a low level of perfectionism – 78% of respondents. High level of development of communicative abilities suggests that personality easily establishes contacts with co-workers, others, not conflict. These abilities are professionally important to the appropriate ethical and professional interaction in the system "nurse-patient".

The results of the correlation analysis (Pearson correlation coefficient revealed a moderate negative relationship between high levels of perfectionism and the scale of "mental stability" ($r = 0,322$; $p \leq 0.05$). These results indicate that excessively high level standards and requirements lowers the level of behavioral regulation. This may be a sign of the difficulties that arise in the process of adaptation and regulation perfectionists high level when interacting with the environment. The regulation system is a complex hierarchical education, it reflects the ratio of the needs, motives, emotional mood, consciousness, "self-concept" and others (A. Maklakov). In the context of adaptive and disadaptive forms of perfectionism adjustment disorders, and behavioral regulation is based on excessive or unrealistic performance standards (in motivational sphere), focus yourself on the most successful pole, negative selectman information, polarized thinking, over mistakes (cognie the field), affective manifestations (emotional mood, symptoms of depression, anxiety, fear not luck, etc.).

Conclusions. Constructive perfectionism can be considered as a component of professional psychological adaptation potential of future physicians. Analysis of the structure of the adaptive abilities of students with different levels of perfectionism shows that in the group of subjects with an average level of perfectionism the number of students with a high level of neuropsychic sustainability increases; and in the groups with high and low levels of perfectionism the number of students for this indicator is smaller and not significantly different. Identified as a result of the correlation analysis significantly significant negative relationship between high levels of perfectionism and the scale of "mental stability" testifies to his disadaptation manifestations.

Prospects for future research are to investigate the influence of level and type of perfectionism on the success of educational and practical activities of students of medical College.

REFERENCES:

1. Гаранян Н.Г. Перфекционизм и враждебность как личностные факторы психических расстройств: дис. на соискание учен.степени доктора психол. наук : спец. 19.00.04 / Н.Г. Гаранян. – Москва, 2011. – 429 с.
2. Гуляс І.А. Психологія перфекціонізму : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І. А. Гуляс. – Чернівці : Прут, 2010. – 272 с.
3. Данилевич Л.А. Перфекціонізм як особистісний чинник академічної обдарованості студентів : автореферат дис. на здобуття наук. ступеня канд. психол. наук : спец. 19.00.01 / Л. А. Данилевич. – К , 2010. – 20 с.
4. Ильин Е.П. Работа и личность. Трудоголизм, перфекционизм, лень / Е.П. Ильин. – СПб.: Питер. – 2011. – 244с.
5. Лоза О.О. Моделі перфекціонізму та методики його діагностики / О.О. Лоза // Вісник Дніпропетровського університету економіки та права імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія». – 2011. – № 1. – С. 122-125.
- 6.МаклаковА.Г. Формирование адаптационного потенциала личности и его развитие в процессе обучения в вузе [Электронный ресурс]/ Маклаков А.Г., Сидорова А.А. //Вестник Ленинградского государственного университета им. А.С. Пушкина. – 2011. – Т. 5. № 4. – С. 41-51.
7. Холмогорова А.Б. Нарциссизм, перфекционизм и депрессия / А.Б. Холмогорова, Н.Г. Гаранян // Консультативная психология и психотерапия. – 2004. – № 1. – С. 18-35.

8. Юдеева Т.Ю. Перфекционизм как личностный фактор депрессивных и тревожных расстройств : автореф. дис. на соискание учен.степени канд. психол. наук: спец. 19.00.04 «Медицинская психология» / Т.Ю. Юдеева. – Москва, 2011. – 25 с.

9. Hamachek D. Psychodynamics of normal and neurotic perfectionism // Psychology.– 1978. – V. 15. – P. 27-33.

10. Hewitt P. Perfectionism, coping and clinical depression / G.Flett, N. Endler // Journ. of Clinical Psychology and Psychotherapy. – 1995. – V. 2. – N 1. – P. 47-58.